

Česká republika v EU

Zařazeno v tématech:

G31 Posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů.

SO31 Objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě.

SO34 Vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách.

Hlavní vzdělávací cíle:

- Účastník kriticky zhodnotí roli ČR v EU.
- Účastník si uvědomuje, že ČR je aktivní součástí EU, nikoliv pasivním příjemcem nařízení orgánů Evropské unie.

Abstrakt:

V tomto výukovém modulu se studenti dozvídají o vztahu České republiky a EU, konkrétněji jaké změny přineslo členství ČR v EU. Hlavní důraz je kladen na to, aby studenti porozuměli roli České republiky ve vztahu k EU – tj., aby Českou republiku vnímali jako aktivní součást a tvůrce Evropské unie, a nikoliv jen jako pasivního příjemce rozhodnutí „z Bruselu“. Tato tematická oblast navazuje na tematickou oblast Institucionální rámec fungování Evropské unie a rozšiřuje ji.

Pomůcky:

Texty pro studenty (viz příloha), tabulka insert (viz příloha), rozstříhané role pro každého (viz příloha), scénář do skupiny (viz příloha), popis problému do skupiny (viz příloha), fixy – červené, zelené a černé, papíry z flipchartu.

Seznam příloh:

04a_Otazky_pro_studenty

04b_Text_pro_studenty

04c_Tabulka_INSERT

06a_Popis_Roli

06b_Scenar

06c_Popis_Problemu

Popis vzdělávacího modulu:

Úvod, krátké představení dnešního tématu

1. Ledolamka – Vymění se ti (10 min.)

- ✦ Stoupneme si do kruhu, ti co splňují daná kritéria, si vždy vymění místa. Nikdo nesmí zůstat stát na stejném místě.
- ✦ Vymění se ti...
 - Kteří jsou rádi v EU.
 - Ti, kteří by si přáli vystoupit z EU.
 - Ti, kteří si myslí, že si ČR v EU vede dobře.
 - Ti, kteří by si přáli, aby se pozice ČR v EU změnila.
 - Ti, kteří jeli po silnici, která byla opravená z dotací EU.
 - Ti, kteří jeli autobusem, jehož pořízení bylo spolufinancováno z EU.
 - Ti, jejichž rodiče nadávají na EU.
- ✦ Vyzvěte studenty, aby se pokusili vymyslet vlastní otázku – co je zajímavá, s čím mají vlastní zkušenost.
- ✦ *Bylo pro vás těžké se rozhodnout? Co vás k rozhodnutí vedlo?*
- ✦ Zde je důležité zdůraznit, že reagujeme na základě emoce či vlastního názoru. Není vhodné hodnotit. Především chceme evokovat zájem o téma vstupu ČR do EU.

2. Video (5 min.)

- ✦ Pustíme studentům video (v prezentaci Prezi) a pokračujeme následující aktivitou.

3. Myšlenková mapa (15 min.)

- ✦ Na tabuli zapíšeme klíčové slovo „ČR v EU“. *Co pro Českou republiku znamená, že je členem Evropské unie?*
- ✦ Studenty rozdělíme do skupin cca po čtyřech. Každá skupina obdrží papír z flipchartu. Pozitivní věci zapisujeme zelenou barvou, negativní červenou a neutrální černou. Každá skupina zpracuje svoji myšlenkovou mapu.
- ✦ Než přistoupí jednotlivé skupiny k prezentaci svých map, označí své nápady písmeny F – fakta/N – názory, emoce, pocity. Je důležité vnímat rozdíl mezi věcmi, které jsou podloženy (např. výzkumem) – víme, že je to fakt –, a naopak věcmi, které vnímáme na základě vlastního pocitu.
- ✦ Následně zástupci jednotlivých skupin prezentují své nápady. Popisují své mentální mapy, diskutují nad fakty a názory.
- ✦ Diskuzi můžeme dále rozvést otázkami: *Jaká jsou nejčastěji zmiňovaná pozitiva? A jaká negativa?*

4. I.N.S.E.R.T. – práce s textem (15 min.)

- ✦ Rozdáme studentům pracovní text, viz příloha (04a_Otázky_pro_studenty), nebo text promítneme v Prezi. Položíme otázku: *Kdo všechno může ovlivnit rozhodování v Evropské unii?* Studenti si poznamenají/označí možnosti, o kterých se domnívají, že odpovídají skutečnosti. Následně společně diskutujeme, proč si studenti zvolili dané odpovědi.
- ✦ Na předchozí aktivitu navazuje text, který komentuje, proč je odpovědí několik a proč mohou rozhodování na evropské úrovni ovlivňovat všechny další úrovně: celoevropská, státní, krajská, lokální i osobní. Příslušný text rozdáme studentům, viz příloha (04b_Text_pro_studenty). Každý student si text pozorně přečte a pracuje s ním následujícím způsobem:
 - Po odstavcích označuje informace znaménky:
 - ✓ udělá „fajfku“, jestliže je informace pro něho známá.
 - udělá mínus, jestliže je informace v rozporu s tím, co si myslí/a.
 - + udělá plus, jestliže je informace nová.
 - ? udělá otazník, jestliže informaci nerozumí nebo by se chtěl/a dovědět víc.
 - Do tabulky, viz příloha (04c_Tabulka_INSERT), zapisuje příslušné informace podle uvedených znamének.
- ✦ Ve dvojicích studenti porovnají své informace. Chybějící informace si doplní na základě společné diskuze ve dvojici nebo ve skupině, popřípadě vyhledají z literatury či na internetu.
- ✦ *Co vás zaujalo? Bylo pro vás hodně nových informací? Co vás překvapilo?*
- ✦ Téma shrneme na základě diskuze: *Proč je odpovědí několik a proč mohou rozhodování na evropské úrovni ovlivňovat různé úrovně: celoevropská, státní, krajská, lokální i osobní? Jaká je role ČR v EU? Jakou roli by měla hrát?*

5. Jaká je pozice ČR v EU – hraní rolí (30 min.)

- ✦ Rozdělíme studenty do skupin po čtyřech nebo pěti. Každá skupina si vylosuje popis své role, role ve skupině jsou stejné, viz příloha (06a_Popis_rolí), a zvolí svého herce. Studenti si nastudují scénář, viz příloha (06b_Scenar), a přečtou si text s popisem situace, viz příloha (06c_Popis_problemu). Ponecháme chvíli na promyšlení a na natrénování svého scénáře.
- ✦ Jeden ze skupiny je herec, může jich být i více. Záleží na společné domluvě. Ostatní jsou poradci, konzultanti, nápovědy. Všichni studenti se musí zapojit, vzájemně diskutují své nápady, argumenty, pomáhají si a doplňují se. Svůj scénář si mohou v bodech sepsat.
- ✦ Scénku odehrajeme a společně diskutujeme otázky: *Jak jste se cíli ve své roli (eurooptimistů, euroskeptiků, eurofilů a eurofobů)? Jak jste vnímali opačné role? Bylo pro vás těžké svou roli zahrát?*
- ✦ Na konec se zeptáme na otázku: *Je pro vás „Pan Unie“ diktátor nebo partner? Jak to vnímáte?*
- ✦ Odehrajeme scénku, pokud máme hravou třídu, můžeme scének natrénovat více.
- ✦ Diskuze by nás měla přivést k závěru: Záleží na společné dohodě. *Podstatná je společná komunikace a jednání.*
- ✦ Případně můžeme položit otázku: *Znáte nějakou známou osobnost, která zastává pozici eurooptimisty, euroskeptika, eurofila či eurofoba?*

6. Volné psaní (10 min.)

- ✦ Každý student pracuje samostatně. Pomocí volného psaní reaguje na otázku/výrok: „*Jak vnímáte postavení ČR v EU?*“
- ✦ Pokyny pro studenty jsou: *Napište vše, co vás napadne. Na psaní máte 5 minut. Důležité je psát souvislý a nepřetržitý text.* Na konci vyzveme dobrovolníky, aby svůj text přečetli.
- ✦ Pravidla volného psaní pro studenty (pravidla jsou uvedena i v Prezi):
 1. Polož tužku na papír a piš.
 2. Piš po celý stanovený čas.
 3. Piš souvislý text, ne v bodech.
 4. Když ti dojde nit, můžeš psát, cokoli tě napadne, např. už nevím, co mám psát, mám hlad...
V takovém případě se snaž opět k tématu vrátit, nenech své myšlenky uplynout příliš daleko.
 5. Neplánuj, co napíšeš.
 6. Nevracej se k už napsanému, abys to vylepšil.
 7. Nehleď při psaní na chyby, opravíš si je později.
 8. Piš svým běžným tempem, volné psaní nejsou závody.
 9. Volné psaní píšeš sám pro sebe, nikdo tě nesmí nutit, abys ho předčítal nebo dával číst druhým.
- ✦ Dobrovolníci přečtou svůj text. Texty není vhodné hodnotit.

7. Další otázky k zamyšlení (5 min.)

- ✦ Není nutné zařazovat, záleží na časových možnostech.
- ✦ *Je to pro nás výhodné, že jsme členy EU? Co bychom měli změnit? Jaký je náš hlas v EU? Máme možnosti něco v EU měnit? Měli bychom vystoupit z EU?*